

Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти
Завдання для обласної олімпіади з української мови і літератури
Українська література
8 клас

I. Напишіть твір на одну з тем:

- 1.Образи народних лицарів – оборонців рідної землі – в українських історичних піснях.
- 2.Поетичні роздуми про сутність людського життя в поезії Т. Шевченка «Минають дні, минають ночі».
- 3.Праця людини – окраса і слава. Праця людини – безсмертя її (В. Симоненко).

12 балів

II. Дайте відповіді на запитання, дотримуючись чіткості й лаконічності у висловлюваннях.

1. Повна назва «Слова...» («Слово про похід Ігорів, Ігоря сина Святослава, внука Олега»).
2. Хто назвав українські пісні «перлинами світової народної творчості»? (Михайло Стельмах).
3. Ким і коли було відкрито «Слово про похід Ігорів»? (О. Мусін-Пушкін в 90-их роках 18 ст.).
4. Хто такий археограф?(учений, що досліджує старовинні рукописи).
5. За поданими роками запишіть події з життя Т.Шевченка:
а) 1838;б) 1840;в) 1814;г) 1857; (1814- рік народження, 1838- викуп, 1840-перше видання «Кобзаря», 1857-звільнення із заслання)
6. Не власна доля, а доля всієї України турбує ліричного героя поезії Т.Шевченка... («Мені однаково»).
7. Кому присвячений твір І.Франка «Іван Вишенський»? (А. Кримському).
8. Підручник, який Леся Українка написала для своїх молодших братів і сестер... («Історія східних слов'ян»).
9. До фонетичних художніх засобів належать...(алітерація, асонанс, звуконаслідування).
10. Із якого твору ці рядки? Хто автор? Кому присвячені?
*Поглянути ще раз на синій Дніпро, –
Там жити чи вмерти, мені все одно;* (Леся Українка «Надія». Присвячений тітці).

10 балів

Українська мова

I. Запишіть речення, розставте розділові знаки. Зробіть повний синтаксичний розбір (підкресліть члени речення, надпишіть над кожним словом частини мови, дайте характеристику всій конструкції, зробіть морфологічний розбір усіх підкреслених слів).

Дерева, перебуваючи в непорушному байдужому гурті, здавалися чужими одне одному й далекими.

Речення розповідне, неокличне, просте, двоскладне, поширене, повне, ускладнене однорідними присудками та відокремленою обставиною, вираженою дієприслівниковим зворотом.

Дерева – простий підмет, виражений іменником – загальна назва, назва неістоти, у називному відмінку множини.

Здавалися чужими й далекими – складений іменний присудок, виражений дієслівною зв'язкою здавалися, недоконаного виду, неперехідним, дійсного способу, минулого часу та іменними частинами, вираженими прикметниками, якісними в орудному відмінку множини.

Одне одному – непряий додаток.

15 балів

II. З'ясуйте вид наведених простих речень

Вид речення

- 1 називне
- 2 означено-особове
- 3 неозначено-особове
- 4 узагальнено-особове
- 5 безособове

Приклад

- А Яку ще хочеш більшу славу
укласти в блідість власних слів?*
- Б Кришталевий промінь сміливого сонця.*
- В Мовчанка мудрості довкола.*
- Г Заморосило осінь у сльозу.*
- Д Таких чекають все життя заради миті.*
- Е Учителя й дерево пізнають із плодів.*

1-Б; 2-А; 3-Д; 4-Е; 5-Г.

5 балів

III. Визначте синтаксичну роль інфінітива в реченнях

Члени речення

- 1 підмет
  - 2 присудок
  - 3 означення
  - 4 обставина
  - 5 додаток
- 1-Д; 2-Г; 3-В; 4-А; 5-Б.**

Приклад

- А Жайворонки сідали відпочивати на гілках дерев.*
- Б Господині просили посівальника посидіти на порозі.*
- В Пролунав наказ вирушати.*
- Г Сонце почало заходити за хмари.*
- Д Любити ближнього – це найважливіша наука.*

5 балів

IV. Позначте цифрами слова, утворені:

- 1 префіксальним способом; **1,4,9, 12**
- 2 суфіксальним способом; **2,10.**
- 3 префіксально-суфіксальним; **3, 7, 15.**
- 4 безафіксним способом; **14,16.**
- 5 способом складання слів або основ. **5, 6,8,11,13.**

1. Реорганізація. 2. Шахіст. 3. Прибічник. 4. Неправда. 5. Землероб. 6. Землетрус. 7. Підгорянин. 8. Краєвиди. 9. Підтекст. 10. Мудрець. 11. Хліб-сіль. 12. Завеликий. 13. Медсестра. 14. Перехід. 15. Прибережний. 16. Юнь.

8 балів

Усього – 55 балів

На виконання завдань відводиться чотири години